

לקריאת הגרסה האנגלית המלאה: 10.1787/dcr-2017-en

דוח 2017 על שיתוף הפעולה למען פיתוח נתונים לפיתוח

תקציר בעברית

נתונים הם תנאי מקדים למימוש סדר היום לשנת 2030 לפיתוח בר קיימה של האו"ם ולהבטיח שאיש לא ייוותר מאחור. דוח 2017 על שיתוף פעולה למען פיתוח מתמקד בנתונים לפיתוח מאחר שישנה חשיבות מכרעת לנתונים איכותיים, עדכניים ומופרדים כדי להשיג את יעד הפיתוח האולטימטיבי: שיפור רווחת בני האדם ומאבק בעוני. ואולם, הסיכון העיקרי הוא שהמחסור המתמשך בנתונים בסיסיים במדינות מתפתחות על אנשים ועל כדור הלכת, ותמריצים ליכולת חלשים למלא את הפערים האלה, יעכבו את ההצלחה.

יעדי הפיתוח בר קיימה (SDGs) מציבים דרישות גבוהות למערכות סטטיסטיות לאומיות בכל העולם. מרבית המדינות, ובכללן מדינות רבות שחברות ב-OECD, טרם התחילו לאסוף נתונים לאינדיקטורים רבים במסגרת אינדיקטורי יעדי פיתוח בר קיימה SDG הגלובליים של האו"ם. האתגרים קריטיים עוד יותר במקרה של מדינות מתפתחות רבות בעלות יכולות סטטיסטיות נמוכות. לדוגמה, ל-77 מדינות מתפתחות יש נתוני עוני לא מתאימים. רק ל-56% מדינות ברחבי העולם יש נתוני לידות רשומות מלאים כדי 90%. נתונים כאלה יש ל-15% מהמדינות באפריקה שמדרום לסהרה, ל-33% מהמדינות בדרום אסיה ול-36% מהמדינות בדרום מזרח אסיה. ל-37 מדינות בלבד יש חקיקה לאומית שעוסקת בסטטיסטיקה ומצייתת לעקרונות הבסיסיים של נתונים סטטיסטיים רשמיים של האו"ם. יש עדיין לעמוד באתגרים מתודולוגיים ואסטרטגיים רציניים, ובכללם בצורך להגיע לאיזון בין הפקת הנתונים לצורך ניטור גלובלי מחד לבין הפקתם לצורך ביצוע מדיניות לאומית מאידך.

דוח זה מנתח דרכים שבהן מדינות מתפתחות ושותפיהן לשיתוף הפעולה למען פיתוח יכולים לגשר על פערי הנתונים על ידי ניצול ההזדמנות חסרת התקדים - ולמתן את הסיכונים - שמציגה ההתכנסות של כוחה של הטכנולוגיה עם תכנית הפיתוח השאפתנית ביותר עד כה: סדר היום ל-2030. בזכות טכנולוגיה חדשה ומה שמכונה מהפכת הנתונים, קל יותר, מהיר יותר וזול יותר להפיק את הנתונים הנחוצים למקבלי החלטות כדי לקבל החלטות מושכלות על מדיניות וסדרי עדיפות. ואולם, אין די בהפקת נתונים ותו לא: יש להמיר את הנתונים, לנתח אותם ולהשתמש בהם כדי שיועילו לביצוע מדיניות, לניטור ולאחריות.

מהפכת הנתונים מציעה לממשלות וללשכות לסטטיסטיקה הלאומיות הזדמנות מבורכת להפיק נתונים מועילים יותר על ידי הפקת נתונים ממקורות חדשים, שיכולים להשלים ולחזק, אף כי לא להחליף, נתונים סטטיסטיים רשמיים. מדינות מתפתחות אחדות כבר התחילו במהפכת הנתונים עם תוצאות חיוביות. אתיופיה, דרום אפריקה, סרי לנקה ואוגנדה החלו להשתמש בהתקנים ממוחשבים לראיונות אישיים, דוגמת מחשבי טאבלט ומכשירים ידניים אחרים, ושיפרו את היעילות והדיוק של איסוף הנתונים במפקדי אוכלוסין וסקרים. נתונים גאוגרפיים-מרחביים עוזרים למערכות סטטיסטיקה לאומיות לנטר תנאים סוציו-כלכליים וסביבתיים, מאפשרים פירוק גאוגרפי ומוסיפים דינמיקה לנתונים גאוגרפיים.

דוח זה מזהה דרכים שמאפשרות לגשר על פערי הנתונים למען פיתוח בר קיימה. במדינות המתפתחות נדרשת מנהיגות פוליטית חזקה שתבטיח שהנתונים יאפשרו פיתוח. לשם כך יש לקדם את המטרה של נתונים למען פיתוח בד בבד שמוודאים כי הפקת הנתונים מבוצעת בהתאם לתקני איכות גבוהים, ותוך הגנה על הפרטיות והסודיות. דוח 2017 על שיתוף פעולה למען פיתוח ממליץ על שש פעולות קונקרטיות כדי להפיק את המרב מכוח הנתונים לפיתוח בר קיימה.

פעולת נתונים 1. לנסח חוקים, תקנות וסטנדרטים בנושא סטטיסטיקה שמתאימים לצורכי הנתונים המתפתחים.

כדי לבנות מערכות אקולוגיות כוללניות של נתונים שמועילות לפיתוח הגלובלי ולאזרחים היחידים, המסגרות המוסדיות והמשפטיות צריכות להתאים למטרה. מספרם ההולך וגדל של מוסדות וגורמים ציבוריים, פרטיים ושל החברה האזרחית שמעורבים בהפקת נתונים ובשימוש בהם מגבירים את הדחיפות של הצורך בתקני ופרוטוקולי חוק, מוסר ואיכות ברורים. אלה צריכים להסדיר את השימוש במקורות נתונים מסורתיים וחדשים, תוך טיפוח האמון הנחוץ כדי לעדכן מדיניות ותוצאות פיתוח טובות.

פעולת נתונים 2. לשפר את כמות ואיכות המימון לנתונים.

השקעה במערכות סטטיסטיות חייבת להפוך לעדיפות אסטרטגית של מדינות מתפתחות ושל שותפיהן בשיתוף הפעולה למען פיתוח. אם רוצים שהמערכות הסטטיסטיות הארציות יגיבו לביקוש הגובר לנתונים רבים וטובים יותר, יש להגדיל את התקציבים. על ידי קביעת הנתונים כעדיפות רוחבית של שיתוף הפעולה למען פיתוח, ספקים יוכלו להתחיל להכיר בהם כחלק מהתשתית החיונית לעמידה במחויבויות פיתוח לאומיות, אזוריות וגלובליות.

פעולת נתונים 3. להמריץ את היכולת הסטטיסטית ואת אורניות הנתונים באמצעות גישות חדשות.

יש לפתח ולנסות גישות חדשות מקיפות יותר לפיתוח היכולת הסטטיסטית, שלא יסתפקו בבניית היכולת לאסוף נתונים, אלא יבנו את יכולתן של לשכות הסטטיסטיקה הלאומיות למלא תפקיד מתפתח ורב-תפקודי במערכת האקולוגית של הנתונים, לשפר את הסביבה המוסדית והמאפשרת לנתונים ולסטטיסטיקה.

פעולת נתונים 4. להגביר יעילות והשפעה באמצעות "נתונים דחוסים" או גישות מתואמות אחרות שמנהיגה המדינה.

מדינות מתפתחות צריכות להיטיב להתאים את התמריצים להפקת נתונים לביצוע מדיניות לאומית וניטור גלובלי באמצעות שותפויות המאופיינות באחריות הדדית בין מפיקי הנתונים והמשתמשים בהם. יצירת נתונים דחוסים לתיאום ויצירת השקעה הרמונית בנתונים ולתמיכה במערכות סטטיסטיות היא גישה מבטיחה; יש להוסיף ולבחון אותה כדי להבטיח שהיא עונה על הצרכים של כל השחקנים ומעודדת אחריותיות הדדית למימוש תכניות פעולה משותפות מבוססות ביצועים.

פעולת נתונים 5. להשקיע בנתוני התוצאות שמובילה המדינה ולהשתמש בהם על מנת לעקוב אחר ההתקדמות לקראת השגת יעדי פיתוח בר קיימה.

שחקני פיתוח בינלאומי חייבים להתנתק מגישת 'עסקים כרגיל'. במקום לאסוף נתונים ולהשתמש בהם כדי לענות על לחצי הדיווח והאחריותיות שלהם, עליהם לתמוך באסטרטגיות שמובילות מדינות ובמערכות אקולוגיות של נתונים. לשם כך נדרשים חזון ברור ופרגמטיות בהתעסקות עם הלחצים כדי לייחס תוצאות לכל דולר של סיוע. פירוש של דבר גם להבטיח שתוצאותיהם של מאמצי איסוף הנתונים העצמאיים יהיו נגישות לכל גורמי הפיתוח ומתואמות עם היעדים הסטטיסטיים של ממשלות המדינות המתפתחות.

פעולת נתונים 6. להפיק ולהשתמש בנתונים טובים יותר כדי לעזור להבין את המצב הכללי של מימון יעדי הפיתוח בר קיימה.

גם נתוני כספי הפיתוח צריכים להשתפר. פירוש הדבר הוא הפקה של תמונת מימון כוללת על ידי הגברת זמינותם ושקיפותם של נתונים כספיים איכותיים אודות הנוגעים לפיתוח ושיפור מתודולוגיות ותקנים מתוך מטרה לצייד את המדינות המתפתחות בכלים שיאפשרו להם לתכנן ולתקציב את אסטרטגיות ועדיפויות הפיתוח הלאומיות שלהן.

© OECD

תקציר זה אינו מהווה תרגום רשמי של ה-OECD.

שעתוק תקציר זה מותר בכפוף לאזכור זכות היוצרים של ה-OECD וכותרת הפרסום המקורי.

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2017), *Development Co-operation Report 2017: Data for Development*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/dcr-2017-en